

Prof. Hanna Kóčka-Krenz członkiem honorowym PTPN

Podczas uroczystego walnego zebrania w dniu 13 listopada 2017 r. wręczono dyplom honorowego członka PTPN prof. dr hab. Hannie Kóčke-Krenz, wybitnej przedstawicielce poznańskiego środowiska archeologicznego, znakomitej badaczce europejskiego średniowiecza, w tym początków Polski i rezydencji na Ostrowie Tumskim, wspaniałemu popularyzatorowi dziejów Poznania i jego roli. Dołączyła do grona takich członków honorowych, jak Maria Curie-Skłodowska, Henryk Łowmiański, Gerard Labuda i Józef Kostrzewski. W uroczystości wzięli udział JM Rektor UAM prof. Andrzej Lesicki, prorektorzy UP prof. Roman Gornowicz i UM prof. Michał Musielak oraz prezes oddziału PAN prof. Roman Słowiński. Laudację wygłosił prof. Tomasz Jasiński. Specjalny program muzyczny przygotował dr Bartłomiej Garczyk.

Uroczyste walne zebranie PTPN poświęcone było również upamiętnieniu wieloletnich starań o utworzenie w stolicy Wielkopolski uniwersytetu i powołaniu w dniu 11 listopada 1918 r. przez członków naszego Towarzystwa Komisji Organizacyjnej Uniwersytetu Polskiego w Poznaniu. To jej działania doprowadziły w maju 1919 r. do utworzenia Wszechnicy Piastowskiej, której tradycje kontynuują cztery poznańskie uczelnie: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Akademia Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego w Poznaniu oraz Uniwersytet Przyrodniczy, którego patronem jest August Cieszkowski. Specjalny wykład ukazujący rolę prof. dr. Heliodora Święcickiego, prezesa PTPN oraz pierwszego rektora, przedstawił prof. dr hab. Michał

Profesor Hanna Kóčka-Krenz

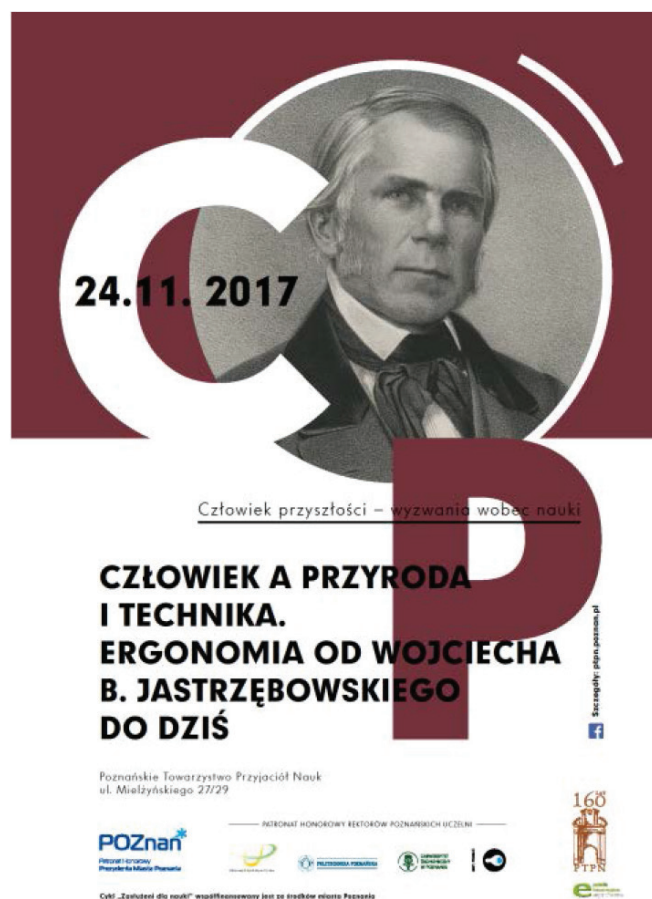
Musielak. Przez cały rok 2018 będziemy przypominać zasługi PTPN w kształtowaniu środowiska naukowego w Poznaniu i utworzeniu Uniwersytetu.

„Człowiek przyszłości – wyzwania wobec nauki”

W jubileuszowym roku postanowiliśmy zorganizować ogólnopolskie konferencje poświęcone wyzwaniom współczesności i promujących wybitnych poznaniaków. O pierwszej z nich już informowaliśmy („Człowiek a dziedzictwo. Od archeologii Józefa Kostrzewskiego do współczesnych nauk o przeszłości społecznej”). Druga miała tytuł „Człowiek a gospodarka – debata w świetle poglądów Edwarda Taylora” i poświęcona była pamięci prof. Edwarda Taylo-

ra (1884-1964), ekonomisty, twórcy poznańskiej szkoły ekonomicznej i szkoły prawa skarbowego, organizatora studiów ekonomicznych, profesora Uniwersytetu Poznańskiego i Wyższej Szkoły Handlowej (poprzedniczki dzisiejszego Uniwersytetu Ekonomicznego), aktywnego działacza politycznego i społecznego.

Myślą przewodnią konferencji, która odbyła się 6 listopada, był szeroko ujęty współczesny spór o rolę

Panel prowadzony przez prof. Marka Ratajczaka

Prof. Witold Grzybiński podczas wykładu

państwa w gospodarce, powiązany z osobą prof. E. Taylora, w tym z jego badaniami nad teorią ekonomii, historią myśli politycznej, polityki ekonomicznej i przemysłowej. Udział specjalistów zarówno z zakresu ekonomii i prawa Krakowa, Wrocławia i Poznania, pozwolił na przeprowadzenie ożywionej dyskusji o współczesnych granicach ingerencji organów państwa w gospodarkę, możliwościach jej kontrolowania i sztucznego regulowania.

Obrady prowadzono w ramach dwóch sesji. Pierwsza zatytułowana była *Rola państwa we współczesnej gospodarce*, druga natomiast – *Indywidualizm, przedsiębiorczość i własność prywatna jako podstawy roz-*

woju gospodarczego. W roli prelegentów udział wzięli ekonomiści: prof. Marek Ratajczak (UEP), prof. Bogusław Fiedor (UEWr), prof. Marian Guzek (Uczelnia Łazarzkiego w Warszawie), prof. Tadeusz Kowalski (UEP) oraz prawnik, dr Piotr Lissoń (UAM). Rolę moderatora dyskusji pełniła natomiast prof. Małgorzata Słodowa-Hełpa (UEP).

Uczestnikami sesji drugiej byli ekonomiści: prof. Wojciech Giza (UEK), prof. Paweł Marszałek (UEP), dr Bartosz Scheuer (UEWr) oraz reprezentujący środowisko prawnicze prof. Leopold Moskwa (UAM). Rolę moderatora pełniła prof. Katarzyna Szarzec (UEP). Pytania postawione przed uczestnikami tej

części obrad brzmiały: *Jaki jest współczesny człowiek gospodarujący?* oraz *Czy ludzie są wolni, racjonalni, indywidualistyczni, cenią własność prywatną?* Patronat nad konferencją objął Prezydent Miasta Poznania wraz z Rektorami Uniwersytetu Ekonomicznego i Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Trzecią częścią cyklu była konferencja „**Człowiek a przyroda i technika. Ergonomia od Wojciecha B. Jastrzębowskiego do dziś**” poświęcona prof. Wojciechowi Bogumiłowi Jastrzębowskiemu (1799-1882), który był powiązany z Poznaniem członkostwem honorowym Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Ten wszechstronny przyrodnik był współtwórcą florystyki polskiej, pionierem turystyki i krajoznawstwa, leśnikiem oraz prekursorem szkolnictwa leśnego – założycielem pierwszej na ziemiach polskich (1859 r.) i jednej z nielicznych w skali europejskiej zawodowej szkoły leśnej. Był również pionierem unieruchamiania wydm śródlądowych na Mazowszu poprzez ich zalesianie. Postulował przy tym racjonalne korzystanie z dóbr natury, w tym użytkowanie lasów.

W 1857 r. w poznańskim czasopiśmie „Przyroda i Przemysł” opublikował rozprawę pt. *Rys Ergonomji, czyli nauki o pracy, opartej na prawdach zaczerpnię-*

tych z nauki przyrody, nazywając i kładąc podwaliny pod rozwój nowej nauki – ergonomii, której obiektem zainteresowania stał się człowiek w środowisku pracy i jego relacje z techniką. Idee ergonomiczne Wojciecha B. Jastrzębowskiego nie spotkały się z zainteresowaniem jemu współczesnych, dopiero w drugiej połowie XX w. ergonomia doczekała się należnego jej miejsca pośród innych nauk. Ta interdyscyplinarna dziedzina nauki i praktyki zajmuje się kształtowaniem warunków pracy w celu wyeliminowania lub zminimalizowania ich negatywnego wpływu na człowieka. Dotyczy to całokształtu działalności człowieka, nie tylko związanego z pracą zawodową. Wojciech B. Jastrzębowski był też orędownikiem porozumienia narodów Europy, opowiadając się za ideami ich integracji.

Tematem obrad przeprowadzonych 24 listopada były wyzwania w zakresie organizacji pracy, jej racjonalizacji i relacji ze współczesną techniką z jednej strony, a ze środowiskiem naturalnym z drugiej. Tym razem patronat nad konferencją objął Prezydent Miasta Poznania wraz z Rektorami Uniwersytetu Przyrodniczego, Uniwersytetu Ekonomicznego, Uniwersytetu Artystycznego i Politechniki Poznańskiej.

Dąbrowski i Wybicki znów witani przez PTPN

Przyjazd Józefa Wybickiego i gen. Jana Henryka Dąbrowskiego do Poznania w 1806 r. został upamiętniony przez poznaniaków. PTPN, Wielkopolskie Muzeum Niepodległości i Muzeum Historii Miasta Poznania przygotowały rekonstrukcję pamiętnego wjazdu, która odbyła się 4 listopada. Najpierw złożono kwiaty w kościele św. Wojciecha – miejscu spoczynku naszych bohaterów, potem nastąpiła rekonstrukcja wjazdu.

W tym roku konie zostały wyprężnione, a powóz pociągnęli m.in. prezes PTPN prof. A. Gulczyński oraz dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości, Tomasz Łęcki. Na schodach ratusza mowę powitalną wygłosił przewodniczący Rady Miasta Poznania Grze-

gorz Ganowicz. Generał Jan H. Dąbrowski i Józef Wybicki odczytali słynną odezwę do poznaniaków. W rolę Dąbrowskiego wcielił się Tomasz Klauza – właściciel Muzeum Wojen Napoleońskich w Witaszyczach, a w rolę Wybickiego – znany poznański aktor Andrzej Lajborek. Grupa rekonstrukcyjna wojsk z czasów Napoleona wystrzeliła salwę honorową, a zgromadzeni odśpiewali *Mazurka Dąbrowskiego*. W Wielkiej Sieni wystawiono ponownie należący do PTPN obraz Jana Gładysza *Wjazd gen. Jana Henryka Dąbrowskiego do Poznania w 1807 r.* Uroczystość i tym razem cieszyła się dużym zainteresowaniem mediów i mieszkańców Poznania.

Inscenizacja wjazdu gen. Jana Henryka Dąbrowskiego i Józefa Wybickiego. Fot. K. Staszewski

Przemówienie Józefa Wybickiego przed ratuszem. Fot. K. Staszewski

Salwa przed ratuszem. Fot. K. Staszewski

W rocznicę Sejmu Wielkopolskiego

1 grudnia, w rocznicę Sejmu Wielkopolskiego, w PTPN odbył się Sejmik Regionalistów „Wielkopolskie drogi ku niepodległości XIX i XX wieku z perspektywy Małych Ojczyzn, który zorganizowały Wielkopolskie Muzeum Niepodległości, Wielkopolskie Towarzystwo Kulturalne, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Instytut Pamięci Narodowej w Poznaniu, Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu oraz Fundacja Zakłady Kórnickie. Celem tego wydarzenia było dzielenie się doświadczeniami osób zajmujących się popularyzacją wiedzy o historii Wielkopolski i próba wypracowania nowej koncepcji prezentacji dziejów regionalnych.

Prezes PTPN prof. Andrzej Gulczyński wygłosił wykład o Sejmie Wielkopolskim, jego znaczeniu i udziale w nim członków PTPN. Odbyły się też trzy panele: „Fenomen historii Wielkopolski ostatnich dwóch stuleci na tle dziejów całej Polski”, prowadzony przez dyrektora Biblioteki Raczyńskich, Annę Gruszecką, „Ekspozycje muzealne w „małych ojczyznach” – co jest w nich cenne, najciekawsze i dlaczego” moderowany przez redaktora „Głosu Wielkopolskiego”, Błażeja Dąbkowskiego, oraz dyskusja o „Edukacyjnej roli i szansach muzeów regionalnych” pod kierunkiem Przemysława Terleckiego. Bardzo ciekawym elementem konferencji było przedstawienie pt. *Sejm Wielkopolski w oczach współczesnych*, przygotowane przez uczniów VIII Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Podczas konferencji zaprezentowano również przygotowaną przez PTPN wystawę: „*Mocą prawa..., nie krwawym orężem*”. Członkowie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk wśród delegatów na Polski Sejm Wielkopolski w Poznaniu (3–5 grudnia 1918 r.). Oprócz plansz wybrano cenne eksponaty z naszych zbiorów: druki, czasopisma, dokumenty związane z Sejmem i udziałem w nim członków PTPN. Specjalnym akcentem wystawy był portret ks. Prałata Antoniego Stychla, członka PTPN, który wygłaszał kazanie w czasie mszy poprzedzającej obrady Sejmu. Obraz autorstwa Kazimierza Szmyta udostępniła nam KapiTuła Kolegiacka Poznańska.

Wystawa „Mocą prawa..., nie krwawym orężem” w westybulu Auli UAM

Gra miejska w PTPN

2 grudnia zorganizowaliśmy grę miejską w PTPN. Uczestnicy mieli okazję przejść kilka różnych tras w ścisłym centrum Poznania śladami delegatów na Polski Sejm Wielkopolski, poznając jednocześnie sylwetki tych osób oraz rozwiązując zadania polegające na odnalezieniu i spisaniu informacji o nich, które mogli znaleźć w przestrzeni Starego Miasta.

Było to pierwsze tego typu wydarzenie organizowane przez PTPN, jednak w najbliższej przyszłości chcemy kontynuować podobne formy aktywnego poznawania historii. Uczestnicy bowiem świetnie poradzi sobie z przygotowanymi dla nich zadaniami i zdobyli nagrody, w tym m.in. książki z Wydawnictwa PTPN.

Mielżyński w trzech odsłonach

Sewerynowi Mielżyńskiemu, patriocie, artyście, mecenasowi sztuki, dobroczyńcy PTPN, poświęcone zostały trzy wydarzenia w dniach 16–17 grudnia 2017. W Collegium Maius (Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM) pracownicy PTPN przygotowali poświęconą Mielżyńskiemu wystawę. Na otwarcie wystawy przybył gospodarz obiektu, dziekan prof. Tomasz Mizerkiewicz, autorzy wystawy dr hab. Bohdan Hojdis, Joanna Pietrowicz i Bogumiła Strzelczyk-Szopa, kuratorzy wystawy o Mielżyńskim w Muzeum Narodowym w Poznaniu: Agnieszka Murawska i Tadeusz Grabski. Wystawa ta – zorganizowana we współpracy z Muzeum UAM – przygotowana została

w ramach akcji „Tu powstawał uniwersytet” przypominającej rolę Towarzystwa w utworzeniu w Poznaniu Uniwersytetu. Muzeum im. Mielżyńskich w gmachu PTPN stanowiło bowiem najpierw jeden z elementów namiastki uniwersytetu, potem zaś jeden z ważnych zasobów naukowych i dydaktycznych.

Drugim ważnym wydarzeniem było odsłonięcie w dniu 16 grudnia tablicy pamiątkowej na kaplicy grobowej Mielżyńskich w Miłosławiu. PTPN reprezentował prezes prof. A. Gulczyński. Natomiast w niedzielę 17 grudnia otwarta została w Muzeum narodowym wystawa w prezentująca całościowo życie i działalność Wielkiego Seweryna. Jak mówią sami

Otwarcie wystawy w Collegium Maius

Odsłonięcie tablicy na Kaplicy przez burmistrza Miłosława Zbigniewa Skikiewicza

Wystawa w Muzeum Narodowym w Poznaniu

kuratorzy, Tadeusz Grabski, Agnieszka Murawska i Ewa Siejkowska-Askutja, Mielżyński „to wciąż nieodkryta księga, którą na wystawie staramy się odczytać i pokazać zarówno w dziełach sztuki, jak i archiwaliach”. Istotnie, ekspozycja Muzeum Narodowego dąży do tego, by ową księgę oświetlić z rozmaitych perspektyw, stąd zwiedzający poznają dokumenty i pamiątki z życia rodzinnego Mielżyńskich, a samego Seweryna odkrywają na polu działalności politycznej i patriotycznej, kolekcjonerskiej i muzealniczej, mece-

nasowskiej, architektonicznej i artystycznej (rysunek, malarstwo, snycerstwo).

Na wystawie zobaczyć można wiele obrazów z kolekcji PTPN, m.in. portret Mielżyńskiego pędzla Leona Kaplińskiego, który zwykle zdobi Salę Posiedzeń, portret Karola Libelta, a także takie arcydzieła, jak *Herkuless i Omfale* Łukasza Cranacha Starszego.

Specjalnie dla członków PTPN zorganizowano w dniu 5 lutego kuratorskie zwiedzanie wystawy. Dziękujemy.

99. rocznica wybuchu Powstania Wielkopolskiego

Z tej okazji o godz. 11 odbyły się uroczystości pod pomnikiem Powstańców Wielkopolskich. Wzięli w nich udział m.in. marszałek Marek Woźniak, wicemarszałek Wojciech Jankowiak, wojewoda Zbigniew Hofmann, prezydent Poznania Jacek Jaśkowiak, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP Andrzej Dera. PTPN reprezentował prezes prof. A. Gulczyński. O godz. 19 w Auli Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza odbył się uroczysty koncert pod patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego. Tam zobaczyć można było też **przygotowaną przez PTPN wystawę**, prezentującą równie ważne dla Wielkopolan wydarzenie poprzedzające wybuch powstania, czyli **Polski Sejm Dzielnicowy**, który odbył się w Poznaniu w dniach 3–5 grudnia 1918 r. Wystawa ta przez cały styczeń prezentowana była w holu Collegium Minus UAM.

„Poznański sposób na niepodległość”

Odbyły się kolejne wykłady otwarte w ramach naszego cyklu:

- 9 listopada 2017 r., prof. UAM dr hab. Magdalena Piotrowska (Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM): *„Duch Naczelnika jest z nami... Obchody rocznicy kościuszkowskiej w Poznańskim (1917)”*
- 23 listopada 2017 r., dr Kamila Kłudkiewicz (Instytut Historii Sztuki UAM): *Dwór ostoją polskości? Siedziby ziemiańskie w Wielkim Księstwie Poznańskim*,
- 7 grudnia 2017 r., dr Rafał Łysoń (Instytut Historii PAN): *Pruscy Polacy? Ugodowość w Wielkim Księstwie Poznańskim i Prowincji Poznańskiej*,
- 14 grudnia 2017 r., prof. dr hab. Witold Molik (Instytut Historii UAM): *Kształtowanie się inteligencji i jej roli w polskim ruchu narodowym w Poznańskim w XIX wieku*,
- 11 stycznia 2018 r., Tadeusz Grabski, Agnieszka Murawska, Ewa Siejkowska-Askutja (Muzeum Narodowe w Poznaniu): *Praca organiczna w praktyce. Życie i dzieło Seweryna Mielżyńskiego*,
- 25 stycznia 2018 r., dr hab. Grażyna Liczbińska (Instytut Antropologii, Wydział Biologii UAM): *Sztafeta pokoleń. Rodzina wielkopolska drugiej połowy XIX wieku*.

Kolokwia doktoranckie

Odbyły się kolejne spotkania w ramach naszego cyklu, którego koordynatorem jest dr hab. Maciej Dorna:

- 8 listopada 2017 r., mgr Martyna Łukasiewicz (Instytut Historii Sztuki UAM Poznań): *Duńskie malarstwo Złotego Wieku w świetle teorii i praktyki wystawienniczej*,

Joanna Klisz podczas prelekcji

- 29 listopada 2017 r., mgr Joanna Klisz (Instytut Historii UAM): *Przestępstwa sfeminizowane w XVI-wiecznym Poznaniu. Przypadek dzieciobójstwa*. W założeniu kolokwia stanowić mają dyskusję interdyscyplinarną, w której uczestniczy nie tylko promotor dysertacji, lecz również reprezentant innej dziedziny nauki. Tym razem gośćmi byli promotor pracy, prof. Ewa Domańska, oraz prawnik, prof. Andrzej Gulczyński.
- 24 stycznia 2018 r., mgr Piotr Zeman (Instytut Archeologii UAM): *Dolne miasta mykeńskie. Studium porównawcze i reinterpretacja obecnego stanu wiedzy*. Promotorem pracy jest prof. Janusz Czebreszuk.

Wieczór Andrzejkowy i spotkanie opłatkowe

29 listopada zorganizowaliśmy wieczór andrzejkowy. Mgr Marta Machowska z Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UAM przedstawiła prezentację na temat zwyczajów andrzejkowych i katarzynkowych w Wielkopolsce. Uczestnicy spotkania mieli okazję tradycyjnie powróżyć z lanego wosku, a także przypomnieć sobie dawną ludową wróżbę ze skórki jabłka.

Wieczór andrzejkowy. Fot. J. Walkowska

Wykład prof. Katarzyny Marciniak (Wydział Historyczny UAM) o zwyczajach wigilijnych rozpoczął spotkanie przedświąteczne 19 grudnia. Po przełamaniu się opłatkiem i złożeniu życzeń wspólnie śpiewaliśmy kolędy. I to całkiem niezłe, a to dzięki muzycznemu podkładowi i kierownictwu, jakie zapewnili nam Krzysztof Raduła (fortepian) i Ewa Michrowska (śpiew).

Dyskusja o książce „Nekros” autorstwa Ewy Domańskiej

W ramach cyklu „Forum PTPN” odbyła się 4 grudnia dyskusja wokół książki prof. Ewy Domańskiej *Nekros. Wprowadzenie do ontologii martwego ciała*. To książ-

ka o życiu. Ontologię martwego ciała i szczątków, którą proponuje Autorka, przenika idea nekrowitalizmu, tj. możliwości czerpania życia z tego, co uważa się za martwe, oraz humicznych fundamentów świata. Publikacja definiuje i określa ramy studiów martwego ciała i szczątków, prezentując je jako samodzielne i wielodyscyplinarne pole badań związane z naukami o życiu i o Ziemi. Proponuje podejście komplementarne, włączając się w tworzenie zorientowanej na przyszłość holistycznej wiedzy łączącej nauki humanistyczne i społeczne z naukami przyrodniczymi.

Uczestnikami panelu byli: prof. Dorota Głowacka, dr Kornelia Kajda, prof. Krzysztof Makowski oraz prof. Janusz Piontek a do dyskusji włączyła się licznie przybyła publiczność.

Promocja książki o stypendystach Towarzystwa Naukowej Pomocy

Publikacja, której promocja odbyła się 6 grudnia, powstała z myślą o historykach, genealogach i regionalistach, ale przede wszystkim – jako hołd dla wszystkich wielkopolskich organiczników, dzięki którym Towarzystwo Naukowej Pomocy im. Karola Marcinkowskiego, działające nieprzerwanie od 1841 do 1939 roku, określone zostało jako „kluczowa organizacja poznańskiego systemu prac organicznych, niezwykle istotna w kształtowaniu polskiej klasy średniej w Poznańskim XIX wieku, w tym tutejszej inteligencji”.

Praca autorstwa Dobrosławy Guci obejmuje w głównym zrebie imienny spis stypendystów TNP (ponad 5200 nazwisk). Podstawą jej opracowania były drukowane przez Dyрекcję Towarzystwa „Wykazy stypendystów”. Praca została opatrzona przedmową profesora Witolda Molika. W kolejnych rozdziałach autorka krótko przedstawiła podstawę źródłową opracowania, Towarzystwo Naukowej Pomocy i jego stypendystów, oraz szczegółowo opisała sposób opracowania bogatego materiału źródłowego.

Dyskusja o książce prof. Ewy Domańskiej

Wystąpienie prof. Witolda Molika podczas promocji książki o stypendystach TNP. Fot. W. Jędraszewski

Publikacja zawiera także kilka cennych aneksów. Zrąb główny pracy to imienny spis stypendystów TNP wywodzących się z różnych warstw społecznych, pochodzących z Wielkopolski (Wielkiego Księstwa Poznańskiego), w układzie alfabetycznym, w którym zapisano miejsce ich urodzenia lub zamieszkania, lata nauki z podaniem nazwy szkoły/uczelni/mistrza zawodu, wysokość przyznanego im przez Dyрекcję stypendium oraz dane zawarte w kolumnie „Uwagi” oryginalnych „Wykazów” przynoszące wiele cennych informacji o stypendyście, jego nauce, zmianie szkół, czy rezygnacji z dalszego pobierania stypendium.

Dodruk naszego bestsellera już w sprzedaży

Udało się nam uzyskać zgodę na dodruk wspaniałego dzieła Karla Christa *Historia Cesarstwa Rzymskiego. Od Augusta do Konstantyna*. Tak pisał o tej książce prof. Leszek Mrozewicz: „w dziele tym, które słusznie określa się jako *opus magnum* Karla Christa, zbiegły się wyraźnie dwa nurty badawcze autora, a przez to dwie ścieżki spoglądania na dzieje Cesarstwa Rzymskiego: rozprawa z nowożytnymi i współczesnymi wizjami Imperium Romanum i ich różnymi (nad)interpretacjami oraz gruntowna, wszechstronna praca historyka, dla którego nie tylko głównym, lecz wręcz jedynym punktem odniesienia są źródła historyczne. Gdy do tego dodamy wielokrotnie w tym szkicu wspomnianą koncepcję syntezy historycznej, której ideą jest «spójność wielowiekowego procesu historycznego», to w pełni zrozumiemy, dlaczego spod ręki Karla

Christa wyszło dzieło znakomite, najwybitniejsze w jego twórczości, ale też niemające sobie równego we współczesnej literaturze naukowej”.

Konferencje międzynarodowe w PTPN

W dniach 7-8 grudnia odbyły się konferencja i warsztaty poświęcone filozofii Immanuela Kanta, organizowane przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza i PTPN pt. „**Questioning the unity of practical reason in its moral & legal lawgiving**”.

W tych samych dniach odbyło się XXXVIII Seminarium Mediewistyczne im. Alicji Karłowskiej-Kamzowej, poświęcone problematyce **Bogurodzicy w kulturze średniowiecza**. Organizatorami, obok PTPN, była Biblioteka Raczyńskich, Muzeum Archidiecezjalne w Poznaniu, Instytut Historii Sztuki UAM, Instytut Filologii Polskiej UAM oraz Centrum Edukacyjno-Formacyjne Archidiecezji Gnieźnieńskiej.

Nasz obraz na wystawie

Obrazy z kolekcji PTPN cały czas oglądać można na różnych wystawach. Tym razem prezentowany był portret Urszuli z Zamoyskich Mniszchowej pędzla Marcello Bacciarellego, na jedynej jak do tej pory Wystawie Jednego Obrazu w Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy, która odbyła się w 200. rocznicę śmierci Bacciarellego. Wystawa była prezentowana przez dwa tygodnie (od 5 stycznia 2018).

Seminarium librettologiczne

Otwarte V Seminarium Librettologiczne „Oratorium, kantata, chorał. Odmiany form literacko-muzycznych w polskiej kulturze XVIII i XIX wieku”, organizowane przez Centrum Badań nad Teatrem Muzycznym, przy wsparciu Komisji Muzykologicznej PTPN, odbyło się w dniach 14–15 grudnia 2017 roku na Sali Posiedzeń PTPN.

O Gallu raz jeszcze

W środę, 17 stycznia, w Sali Posiedzeń PTPN odbyło się zorganizowane przez Komisję Historyczną PTPN we współpracy z Seminarium im. Brygidy Kürbis posiedzenie naukowe, na którym referat wygłosi dr hab. Grischa Vercamer, niemiecki mediewista młodego pokolenia (Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN i Europa-Universität Viadrina we Frankfurcie nad Odrą). W referacie pt. *„Boleslaus non solum aurem correctoribus non adhibuit...”* (Gall II, 33) – *Czy stosunek Galla-Exula do Bolesława Krzywoustego jest naprawdę pozytywny?* referent dokonał analizy stosunku Galla Anonima do postaci Bolesława Krzywoustego, podejmując próbę wykazania, iż pomimo panegirycznej tendencji swego dzieła kronikarz pozwolił sobie również na zawołowaną krytykę władcy.

Rok Marcelego Mottego rozpoczęty

Podczas uroczystego spotkania Koła Przewodników im. Marcelego Mottego zainaugurowano Rok Marcelego Mottego. W apartamencie M. Mottego w Hotelu Kolegiackim umieszczono portret autora *Przechadzek po mieście*. Przypomnijmy – Marceli Motty był również wiceprezesem PTPN. W spotkaniu uczestniczył prezes PTPN prof. A. Gulczyński.

Z żałobnej karty

Z przykrością zawiadamiamy o śmierci dwóch członków honorowych naszego Towarzystwa. 3 listopada zmarł **prof. Klaus Zernack**, wybitny historyk, badacz historii Polski i Europy Środkowo-Wschodniej, nie tylko niezwykle zasłużony na polu naukowym, lecz także wielce zaangażowany w pojednanie polsko-niemieckie. Natomiast 2 grudnia zmarł **prof. Jerzy Kłoczowski**, znawca dziejów Europy, ze szczególnym uwzględnieniem Polski i Środkowej Europy oraz historii Kościoła, odznaczony m.in. Orderem Orła Białego.

Zmarli także członkowie zwyczajni:

• 8 listopada 2017 r. zmarł **prof. dr hab. Stanisław BALCERKIEWICZ** – członek Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, Komisji Biologicznej od 7 maja 1975 r.,

- 14 listopada 2017 r. zmarł **ks. dr Józef KOWALIK** – członek Wydziału Historii i Nauk Społecznych, Komisji Teologicznej od 23 marca 1982 r.,
- 7 grudnia 2017 r. zmarł **prof. dr hab. Wojciech WESOŁY** – członek Wydziału Nauk Rolniczych i Leśnych, Komisji Nauk Leśnych od 1 grudnia 1987 r.,
- 26 grudnia 2017 r. zmarł **dr hab. Andrzej SZAM-BELAN** – członek Wydziału Historii i Nauk Społecznych, Komisji Nauk Ekonomicznych od 6 grudnia 1967 r.,
- 27 grudnia 2017 r. zmarł **prof. Bogdan MARUSZEWSKI** – członek Wydziału Nauk Technicznych, Komisji Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej od 25 maja 1994 r., przewodniczący tej komisji w latach 1993–1999.,
- 24 stycznia 2018 r. zmarła **prof. dr hab. Kazimiera MILANOWSKA** – członek Wydziału Lekarskiego, Komisji Medycyny Doświadczalnej od 11 października 1990 r.,
- 25 stycznia 2018 r. zmarł **prof. dr hab. inż. Henryk Mikołajczak** – członek Wydziału Nauk Technicznych, Komisji Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej od 15 maja 1972 r.

Nowi członkowie

Na posiedzeniu w dniu 13 października 2017 r. Prezydium Zarządu PTPN zatwierdziło wybór na członka Wydziału III Matematyczno-Przyrodniczego **prof. dr hab. Dariusza WIELIŃSKIEGO** (rektora Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego).

Natomiast Zarząd PTPN na posiedzeniu w dniu 19 grudnia 2018 r. zatwierdził wybór na członków:

- Wydziału I Filologiczno-Filozoficznego: **dr Magdaleny GAWROŃSKIEJ-GARSTKI**,
- Wydziału II Historii i Nauk Społecznych: **prof. dr hab. Haliny LORKOWSKIEJ** (rektor Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego), **prof. dr hab. Michała MUSIELAKA**, **dr. Jakuba KĘPIŃSKIEGO**, **mgr. Adama KOZAKA**,
- Wydziału III Matematyczno-Przyrodniczego: **dr Ewy ŚLIWICKIEJ**, **dr. hab. Pawła CHURSKIEGO**,
- Wydziału IV Lekarskiego: **dr n. med. Anny-Marii BARCISZEWSKIEJ**, **prof. dr. hab. med. Roberta JUSZKATA**, **dr hab. n. med. Mariusza KASPRZYKA**, **dr hab. Violetty KRAJKI-KUŹNIAK**, **prof. dr. hab. Zbigniewa KRASIŃSKIEGO**, **dr hab. n. med. Sławomira MICHALAKA**, **prof. dr. hab. Michała MUSIELAKA**, **prof. dr. hab. n. med. Michała NOWICKIEGO**, **prof. dr. hab. Andrzeja TYKARSKIEGO**, **dr hab. n. med. Marzeny WYGANOWSKIEJ-ŚWIĄTKOWSKIEJ**,
- Wydziału V Nauk Technicznych: **dr. hab. inż. Marka ZABŁOCKIEGO**, **dr. inż. Adama MYSZKOWSKIEGO**.

Nowym członkom PTPN serdecznie gratulujemy.